

Warszawa , dnia 10 lutego 2007 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Dr Janusz Kochanowski

RPO-548324-IX- 901/07/WR

00-090 Warszawa   Tel. centr. 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 827 64 53

Pan
Aleksander Szczygło

Minister Obrony Narodowej

Wielce Szanowny Panie Ministrze,

Uprzejmie informuję Pana Ministra, że w dniach 17- 24 stycznia br. przebywałem w Polskim Kontyngencie Wojskowym w Iraku. Podczas krótkiej, ale niezwykle owocnej wizyty miałem okazję zapoznać się z warunkami, w jakich wykonują bojowe zadania żołnierze VII zmiany. Przedmiotem mego zainteresowania były także sprawy związane z wyżywieniem, opieką medyczną, możliwościami utrzymywania kontaktów z najbliższymi w kraju oraz dostępem do praktyk religijnych. Odbyłem także spotkanie z grupą żołnierzy-kobiet, podczas którego przedstawiły mi swoje spostrzeżenia i uwagi wynikające z udziału w misji.

Z dużym zadowoleniem i satysfakcją pragnę przekazać Panu Ministrowi, iż w czasie licznych spotkań z poszczególnymi grupami żołnierzy oraz prowadzonych rozmów nie było ani jednej wypowiedzi krytycznej dotyczącej zarówno wyżywienia jak też opieki medycznej. Nie zgłaszano także uwag związanych z dostępem do praktyk religijnych oraz skarg na istniejące obecnie możliwości utrzymywania kontaktów z rodzinami w kraju. Podczas spotkań ze mną przedstawiono wiele różnorodnych spraw. Do najczęściej poruszanych i w ocenie rozmówców najistotniejszych zaliczyć należy;

1/ Problem dodatkowych dni wolnych za wykonywanie zadań oraz służby pełnione w soboty, niedziele a także dni ustawowo wolne od pracy dla żołnierzy pełniących służbę w Siłach Stabilizacyjnych. Sprawa ta mocno zbulwersowała żołnierzy VII zmiany i była podnoszona we wszystkich grupach, z którymi się spotkałem. Podkreślić należy, iż rozmówcy nie kwestionowali konieczności wprowadzenia pewnych ograniczeń w tym

zakresie. Głównym powodem ich niezadowolenia było to, iż zmiana przepisów nastąpiła w trakcie pełnienia służby w Iraku. Wyjeżdżając na misję obowiązywały żołnierzy inne przepisy w tym zakresie, a następnie już podczas jej trwania, regulacje prawne zostały zmienione na ich niekorzyść. Zadawano przy tym pytanie, dlaczego tak się postępuje i czy w naszym kraju nie obowiązuje podstawowa zasada „lex retro non agit”. W ocenie rozmówców wprowadzone nowe przepisy powinny obowiązywać żołnierzy VIII zmiany, bowiem podejmując decyzję o wyjeździe, mogli zapoznać się z nowymi warunkami i zasadami.

Podzielając pogląd zaprezentowany przez żołnierzy, pragnę zwrócić uwagę Panu Ministrowi, iż opisany tryb wprowadzenia zmiany obowiązujących przepisów spowodował naruszenie ich praw obywatelskich. Uwzględniając powyższe zwracam się z prośbą o rozważenie możliwości, aby wobec żołnierzy VII zmiany miały zastosowanie przepisy wcześniej obowiązujące dotyczące otrzymywania dnia wolnych, względnie skorzystania przez Pana Ministra z innych form rekompensaty;

2/ Innym bardzo często poruszonym problemem był słabnący kurs dolara i związana z tym sprawa uruchomienia systemu wyrównawczego (dopłaty, nagrody itp.) do otrzymywanych uposażeń. Zgłaszający podkreślali, iż system taki funkcjonował podczas poprzednich zmian i oczekują, iż wcześniejsze rozwiązania przyjęte przez MON - będą miały zastosowanie także obecnie;

3/ Kolejnym problemem wielokrotnie podnoszonym podczas spotkań były propozycje rozważenia zróżnicowania finansowego poszczególnych misji w zależności od rejonu i miejsca ich pełnienia, a w szczególności od istniejącego stopnia niebezpieczeństwa i zagrożenia. Obecny na spotkaniach z żołnierzami Przewodniczący Konwentu Dziekanów - płk A. Tichoniuk, podzielił pogląd, iż zgłoszony wniosek jest zasadny i zapowiedział, że wraz z innymi przedstawi go Panu Ministrowi do rozpatrzenia;

4/ Brak możliwości awansowania z korpusu szeregowych zawodowych do korpusu podoficerów - to sprawa, która była najczęściej poruszana przez szeregowych zawodowych pełniących służbę w Polskim Kontyngencie Wojskowym. Zgodnie z obowiązującymi przepisami szeregowy zawodowy ma praktycznie zamknięte możliwości awansu do korpusu podoficerów, co stanowi naruszenie jego praw obywatelskich;

5/ Różnice w uposażeniu to problem, który podnosili żołnierze służby nadterminowej. Pomimo, iż wykonują takie same zadania jak szeregowi zawodowi i tak samo narażają swe

życie, ich uposażenie jest niższe od tego, które otrzymują szeregowi zawodowi. Ponadto, jak sygnalizowali, nie otrzymują trzynastej pensji;

6/ Usprawnienie funkcjonowania komisji lekarskich, które przeprowadzają badania żołnierzy po powrocie do kraju. Zgodnie z obowiązującymi obecnie przepisami badania lekarskie powinny być rozpoczęte w siódmym dniu po powrocie, a zakończone w ciągu tygodnia, co w ocenie żołnierzy jest nie do zrealizowania. Podkreślić należy, iż zaraz po powrocie żołnierz otrzymuje urlop i badania wykonuje podczas trwania urlopu. Zdaniem zainteresowanych badania lekarskie powinny wyprzedzać urlop. Dopiero po otrzymaniu orzeczenia komisji lekarskiej, że jest zdrowy żołnierz powinien być kierowany na urlop.

Działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. Dz. U. z 2001r. Nr 14 poz.147), przedstawiam te istotne i trudne sprawy, wyrażając nadzieję, że podjęte przez Pana Ministra działania spowodują ich szybkie rozwiązanie.

Będę wdzięczny Panu Ministrowi za poinformowanie mnie o zajęтым stanowisku wobec przedstawionych problemów.

Łączę wyrazy szacunku

/-/ Janusz Kochanowski